

Asia: VN/8292/2021

## **Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiittää liikenne- ja viestintäministeriötä yhteistyöstä luonnoksen valmistelussa.

Alaikäisiin kuljettajiin kohdistuvat muutokset

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa poikkeusluvasta luopumista ja B-luokan ajo-oikeuden myöntämistä huoltajan suostumuksella kaikille 17-vuotiaille. Virasto pitää hyvänä, että nuorten liikkumismahdollisuudet on esityksessä huomioitu. Poikkeusluvan suuri suosio on osoittanut, että myös alle 18-vuotiaat kokevat tarvetta henkilöauton ajo-oikeuden hankkimiseksi. Poikkeusluvan suuren suosion ja vähäisten hylättyjen hakemusten määrä on osoittanut, ettei lupaan liittyvän tarveharkinta palvele alkuperäisen lain tarkoitusta. Muutoksella olisi myös virastolle merkittäviä resurssivaikutuksia.

Voimassa olevaa poikkeuslupasäätelyä ei ole tarkoitettu liikenneturvallisuuskäytökohtien huomioimiseen. Esitys jättääkin alaikäisen ajokortin hankkimisen tarpeen ja turvallisuuden arvioinnin nykyiseen tapaan huoltajalle ja vähentäisi ajokortin hankkimiseen liittyvää hallinnollista taakkaa. Esitys mahdollistaa turvallisuuden parantamisen mm. rajoittamalla nuoren ajo-oikeutta kaikista kriittisimpinä ajankohtina.

Virasto pitää alaikäisten kuljettajien yöllä tapahtuvan ajamisen rajoittamista ja alaikäisen kuljettajan merkkiä parhaina vaihtoehtoina esillä olleista rajoitusmalleista. Alaikäisten kuljettajien rajoituksista ei ole tutkimustietoa olemassa, jonka vuoksi muutoksen liikenneturvallisuusvaikutuksia olisi tärkeä tutkia.

## Muutokset koulutukseen

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa ajokieltokoulutuksen laajentamista AM- ja T-luokkiin. Ajokorttilain seurantatutkimuksen tulokset osoittivat ajokieltokoulutuksen toimivan hyvin riskialttiiden nuorten käyttäytymiseen liikenteessä. Virasto pitää hyvänä, että nuorten riskikäyttäytymiseen liikenteessä pystyttäisiin jo aiemmin puuttumaan koulutuksen avulla ja lisäkoulutusvaatimus saataisiin kohdennettua vain siihen osaan nuoria kuljettajia, jolla on havaittavissa riskikäyttäytymistä liikenteessä. Virasto kannattaa myös muita tarkennuksia ajokieltokoulutuksen suorittamisajankohtaan ja todistuksen luokkakohtaisuuteen liittyen. Virasto pyytää kuitenkin ministeriötä selkeyttämään koulutuksen todistuksen luokkakohtaisuutta siten, että todistus poliisille toimitettaisiin vain siitä luokasta, jolla asiakas on ajokieltoon määrätty, eikä kaikista niistä luokista, jotka henkilöllä ajokortillaan on.

Virasto pitää hyvänä riskientunnistamiskoulutuksen sisällön kehittämistä, mutta pyytää ministeriötä vielä harkitsemaan koulutuksen pakollisia sisältöjä. Nuorten kuljettajien ongelmat niin liikennesrikoksissa ja -rikkomuksissa kuin onnettomuuksissa painottuvat kesäaikaan, jolloin keliolosuhteet tiellä ovat hyvät. Virasto kiinnittää huomiota siihen, että ajoharjoittelurataopetuksen vaikuttavuudesta ei ole olemassa tutkimustietoa. Yhtenä vaihtoehtona koulutuksen sisällön kehittämiseksi olisi koulutuksen lisääminen tilastojen mukaan nuorille liikenneturvallisuuden kannalta riskialttiimpiin aiheisiin. Jos luonnoksessa esitetty ajoharjoitteluratojen pakollisuus tulisi voimaan, virasto huomauttaa, että virasto ei pysty käytännössä varmistumaan siitä, että opetus on annettu laissa esitetyn kilometrivaatimuksen mukaisesti.

## Seuraamus vilpillisestä toiminnasta kuljettajantutkinnon teoriakokeessa

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa vilpillisen toiminnan seuraamuksia kuljettajantutkinnon teoriakokeessa. Voimassa oleva lainsäädäntö on puutteellinen vilpillisen toiminnan estämisen suhteen ja ehdotus antaisi virastolle mahdollisuuden puuttua vilpilliseen toimintaan. Lisäksi virasto pitää hyvänä sitä, että toimintamalli vastaisi muissakin teoriakokeissa voimassa olevaa tai ehdotettua toimintamallia.

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa tulkin karenssitiedon tallentamista liikenteen palveluista annetun lain 233 §:n mukaisesti liikenteen muihin tietovarantoihin. Kyseessä ei ole sellainen tieto, joka olisi luonteva osa liikenneasioiden rekisteriä, sillä tieto tulkin asettamisesta karenssiin kuuden kuukauden ajaksi ei ole sellainen viraston myöntämään henkilölupaan liittyvä tieto, joka tallennettaisiin liikenneasioiden rekisterin henkilölupatiedoksi, vaan muu Liikenne- ja viestintäviraston tehtävien hoitamisen kannalta keskeinen seikka. Tulkin karenssitietoon ei myöskään kohdistu sellaisia julkisia intressejä, joita kohdistuu liikenneasioiden rekisterin tietoihin, joten tietojen luovuttamisesta ei olisi tarpeen myöskään säätää erikseen, vaan tietojen

luovuttamiseen sovellettaisiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Tallennettavaksi tulisi rajattu määrä henkilötietoja määrajaksi.

#### Teknisluonteiset muutokset

Liikenne- ja viestintävirasto pitää luonnoksessa ehdotettuja teknisluonteisia muutoksia kannatettavina.

#### Siirtymäsäännökset

Virasto kannattaa esitettyjä siirtymäsäännöksiä. Virasto pyytää kuitenkin ministeriötä tarkentamaan 113 §:n siirtymäsäännöstä riskientunnistamiskoulutuksen osalta. Siirtymäsäännöksessä annetaan mahdollisuus suorittaa kesken oleva riskientunnistamiskoulutus loppuun saakka voimassa olevan lain tuntimäärillä vuoden sisällä lain voimaantulosta. Viraston mielestä säännös on hyvä, mutta siirtymäsäännökseen tulisi sisällyttää myös voimassa olevan lain sisällöt, jolloin koulutuksen antajille jäisi tosiasialliset mahdollisuudet kehittää koulutuksen sisältöjä lain voimaantulon jälkeen. Lisäksi asiassa olisi hyvä huomioida se, että kouluttajat ovat saattaneet myydä asiakkaille koulutuksen sen nykyisillä tuntimäärillä ja sisällöillä jo aikaisemmin, jonka vuoksi koulutuksen asiakashinta saattaisi muuttua, mikäli sisällöt eivät kuuluisi siirtymäsäännöksen piiriin.

#### Asetuksen muutokset

Liikenne- ja viestintävirasto pitää valtioneuvoston asetukseen ajokorteista ehdotettuja muutoksia kannatettavina.

Immonen Marjo  
Liikenne- ja viestintävirasto - Autoilijan palvelut